

REDACCIO:

Josep PALLACH
32. av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIO:

M. MIQUEL
26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Endavant

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Preu de l'exemplar: 20 francs. Suscripció l'any: 250 francs.

Mentre esclata el més gran escàndol financer del segle

L'afirmació de la voluntat democràtica ha de fer possible que aquest vintè aniversari de la fi de la guerra civil, sigui el final del règim de dictadura, de corrupció i d'arbitrarietat.

L'ACCIO CIUTADANA DE PROTESTA HA DE CONTINUAR !

S'han d'alliberar tots els presoners per delictes d'opinió, s'han d'acabar els consells de guerra! Cal que el País pugui treballar en pau i lliurement i que l'esforç del poble serveixi per augmentar el benestar i no per engroixir les caixes de les banques Suïsses.

LLETRA DE CATALUNYA

Per primera vegada, potser, des de fa vint anys, un gran escàndol financer com el de l'exportació de capitals — val a dir que es tracta de quinze mil milions de pessetes — esdevé un fet polític a causa de la presència decidida de l'opinió pública catalana que coneix el fet, el comenta i exigeix responsabilitats. Desvetllada per la gran campanya de protesta contra els empresonaments, l'opinió catalana sap també, després del recent sermó de l'Abat de Montserrat que la part més conscient de l'Església condemna, amb fermesa, aquest règim d'ignominia que no respecta ni «la llibertat», ni és capaç d'assegurar la «dis-

ciplina social», i que fa tot el contrari del que hauria de fer per aconseguir «el benestar» del poble. Aquests tres temes: la campanya contra els empresonaments, l'escàndol de les divises exportades i el discurs de Dom Escarré constitueixen l'essencial del moment polític de casa nostra. Heus aci algunes precisions.

LA CAMPANYA CONTRA ELS EMPRESONAMENTS. — L'acció ciutadana contra els empresonaments ha aconseguit una primera victòria. Nou dels detinguts catalans han sortit de Carabanchel en situació de «presó atenuada», es a dir veient-se els ciutadans obligats a presentar-se diàriament a la policia. El

dia 24 de desembre el director de la presó comunicà aquesta nova situació a Raventós, Rion, Torres, Casares, Vallés, Sanchez, Solanes, Ruiz, Sampons. Tots ells estan actualment al seu domicili, mentre continuen encara detinguts a Carabanchel — junt amb altres treballadors bases, asturians, de Madrid i d'altres ciutats espanyoles — Casablanca, Padrós, Clop i Garcia. No cal dir que aquest primer triomf d'una acció que ha de continuar ha encoratjat a tots els democràtes. Però és evident que ningú es dona per satisfet amb aquesta concessió del règim. Hem de sortir tots els empresonats per delictes d'opinió; tots. Els empresonats darrerament i els que fa temps que ho són. Els obrers i els intel·lectuals. I no hem de cedir en el combat fins a aconseguir-ho, fins a la liquidació dels tribunals d'excepció i dels jutges especials, dels consells de guerra i dels detinguts per delictes d'opinió, «anterior» o «posterior». La gent sap que si la gran campanya internacional que s'ha alçat al món enter, i que ha reunit els socialistes, els democràtes, els cristians, ha pogut triomfar és a causa de la gran pressió interior de l'opinió, que tots els observadors estrangers han pogut constatar. Aquesta pressió interior comprèn tots els sectors de la població: hi participen personalitats culturals i religioses, polítiques i socials. Hi participa sobretot un poble sencer que sap trobar el camí per alliberar els que pateixen a les presons i que vol acabar amb l'arbitrarietat i amb l'immoralitat.

LA PIRA ENCESA

Per M. SERRA I MORET

El Moviment Socialista de Catalunya ha tingut la virtut i l'eficàcia de desvetllar i fomentar la ciutadania catalana. No ha estat un partit més, una nova fracció, un petit dogma, un esmicolament i una majoria. Ha estat una onada vital, una alenada vigoritzada, una veu alta i profunda que renovava les deus de la nostra personalitat, de la nostra distinció, de la nostra ànima. No era doctrina, ni professió de fe, ni punta de llança: era aquesta cosa simple i complexa, aquest estat de consciència subtil i clar que traspasa els horitzons i es defineix com feien els atenesos en democràcia — pluralitat i harmonia de comanament per llei d'intel·ligència i de vitalitat orgànica — i en el civis romanus sum que resumia el goig i l'honor d'ésser home lliure.

Els nostres companys i amics perseguits i empresonats, no ho són pel delictes d'ésser socialistes, sino per la gosadia d'ésser ciutadans. Ells, com tota persona civilitzada, s'han atribuït uns drets, han actuat com actuen els homes nets i sans — sans peur et sans reproche — i àdhuc després de detinguts s'han comportat com ciutadans, exigint la igualtat de tracte i de categoria entre tots els detinguts. No és sublimació ni res de l'altre món, és normalitat, ordre mental i psíquic en un pou de misèria i de barbàrie.

Nosaltres no som Giordano Bruno, ni Miquel Servet, ni Arnau de Vilanova, ni tenim la clau dels secrets utòpics i morfològics que han de transformar la humanitat. No som perillous. L'inquisició ens pot perseguir però no ens pot condemnar. Som estudiants, som obrers, en el sentit més vast d'aquests títols, que cerquem un món millor, més humà, i comencem per

(Passa a la pàg. 2.)

L'ESCANDOL DE L'EXPORTACIO DE CAPITALS. — El règim en efecte està desarmat per oposar-se a la protesta. ¿Qui pot acceptar que el fet de tenir idees democràtiques hagi de pagar-se amb la presó, mentre l'evasió de capitals ne provoca cap altra reacció que pidolar-ne el retorn? ¿Per què? Simplement perquè els exportadors de capitals — i entre els noms que circulen figuren nombrosos burgesos catalans com Gorina l'industrial de Tarrassa, o Gasull el comerciant d'olis de Reus, o Vallis i

(Passa a la pàg. 2.)

(Vé de la pàg. 1.)

practicar-lo, per assajar-lo, en el món civil, de lliure discussió i iniciativa que la barbàrie ens nega, però que el països civilitzats coneixen. En tots aquests països hi ha gent com nosaltres que es diuen socialistes, treballistes, social-cristians o social-demòcrates, que actuen, que obtenen la representació popular, que algunes vegades governen i que no trabsalen el món ni fan desgràcies irreparables i, sobretot, que no perverteixen la cultura i els sentiments dels homes amb axiomes, sofismes i receptes de farmacopea improvisada i curanderisme banal. Ningú no ens pot prendre el dret de fer servir la intel·ligència i d'ésser més empírics que formulistes, de no arborar banderes ni frases jacobines i de prendre'ns seriosament la nostra tasca, tasca difícil a tot arreu, molt més en la mesopotàmia espanyola on no es coneix el gust del pa i el silenci de la fam per a poder pensar lliurement, serenament, sense el narcòtic de la metafísica i de la metàfora.

En aquesta Espanya franquista que ha arribat a la culminació de la barbàrie, un socialista català no és un ratolí laboriós, sinó un fantasma apocalíptic. En el règim de penitenciaris la renúncia de la dignitat civil ho permet tot i el fang arriba als colzes: la corrupció, el pillatge, el suborn, el mercat negre, l'explotació inicua del treball, l'apropiació pública i clara dels béns aliens o del comú i l'autoritat absurda de l'analfabet, dels galons adquirits per manca de mèrits o de brutalitat notòria, l'absència de tota llei moral, de tot fre, que obliga a devorar-se els uns als altres sota el paternal esguard de la criatura més primària i insensible que ha conegut la fauna peninsular de despotes, degenerats i providències celestials que les altres jerarquies han beneït i consagrat en totes les èpoques.

Però els socialistes catalans existeixen, no pas com un prodigi de la natura, sinó com un producte de la nostre civilització secular. Defectuosa, incompleta, sempre obstaculitzada i reprimida, la nostra civilització ha fet camí i després de tants tempteigs, de tants exabruptes i de tantes fraccions «avançades» i demagògiques, l'aparició necessària del socialista català havia d'obrir a Catalunya les portes de l'esdevenidor i havia de permetre el reconfort des creure que no restàvem indefinidament exclosos de l'Europa que ha nodrit les cèl·lules de l'esperit. Si: nosaltres tenim el defecte, el sobrepuig, no solament d'ésser ciutadans, de pensar pel nostre compte, de sentir-nos en comunitat d'acció i de fins, sinó de trobar-nos immersos en l'Europa que l'Espanya tradicional desconeix i detesta, tal com deia Machado.

Els socialistes catalans, fent acció més que doctrina, són els que en aquestes circumstàncies tan difícils han pogut posar en peu la Unió General de Treballadors a Catalunya i han demostrat als treballadors del món que els catalans no ens resignàvem ni renunciàvem els nostres drets civils i humans. I Catalunya, una vegada més, ha renovat la seva carta de ciutadania universal i els seus treballadors han renovat el combat amb vagues i manifestacions ostensibles de lluita proletària organitzada com fan els nostres companys del món lliure i civilitzat.

I quan algun dels nostres companys queia i creixia el perill que els nostres combatents es desalentessin o es dispersessin, sorgia palpitant i vigorós el Bloc de Joventuts Socialistes de Catalunya que assegurava la continuïtat i el relleu en els rengs dels escollits. Són els joves els qui per propi compte editen «Espartacus» reivindicant la gesta del gladiador traït capdill dels esclaus de Roma en la tercera guerra d'emancipació, i que el grup socialista germànic dels immolats — com Espartacus — Liebknecht i Rosa Luxemburg mantingueren puixant des del 1916 al 1919.

«ESPARTACUS» mostra per lema la famosa frase de Carles Marx que «els proletaris no poden perdre més que les seves cadenes i en canvi tenen un món a guanyar». Els proletaris van néixer a Roma i quatre centúries abans que Espartacus van organitzar la primera vaga col·lectiva que registra la història i, el que és més remarcable, és que la lan guanyar. Marx, que coneixia història i filosofia i havia destacat el valor moral i econòmic del treball, deia en veritat als treballadors que tenien tot un món a guanyar. Tot un món a guanyar no vol dir solament participar en el repàs comú i en la repartició dels béns materials; vol dir, sobretot, guanyar el món de l'esperit, aquest món que com les extremitats polars encara no té amo ni propietari i reclama l'audàcia de l'exploració i l'atracció magnètica del gran ideal per a lliurar-se al més verge, al més ardit, al més humà, al més noble.

I quan es té aquest món, l'altre món, el material, us vé d'escriure i per tornes. Fixeu-se en els països civilitzats que, de fet, ho tenen tot. No descobrim res... El nostre Francès Eiximenis ens ho deia sis cents anys enrera en el seu llibre «Regiment de prínceps»: «Bon stament de la comunitat és bon stament de casquin en particular». Ja tenia bona arrancada la democràcia catalana i era promesa de bonavenir. Per això avui, nosaltres que també hem conegut les graelles de la purificació, quan veiem els nostres companys i amics en els ergàstuls franquistes alimentant la pira encesa de l'Espanya tentacular, no pensem pas que tinguem deixebles i seguidors, sinó guiatge, és a dir, exemple, esperança, avenir.

Protesta contra els empresonaments

PROTESTES DE TOTS ELS PARTITS SOCIALISTES: ALEMANYA, AMERICA, DANES, SUEC, NORUEG, etc., etc.

Entre les protestes que més s'han destacat per llur energia i claredat figuren les de tots els Partits Socialistes. Un darrera l'altre els socialistes de tot el món han manifestat clarament la repulsa que els mereix el règim de dictadura, que — vint anys després de la guerra civil — continua empresonant els homes que volen la llibertat i la democràcia.

PROTESTES DELS DIPUTATS SOCIALISTES BRITANICS

Igualment més de quaranta diputats laboristes han exigit el respecte dels drets de l'home, i han protestat enèrgicament contra els empresonaments, els consells de guerra i les jurisdiccions especials. La premsa anglesa ha donat gran ressò a aquesta declaració oficial dels parlamentaris socialistes.

LA DEMOCRACIA CRISTIANA EUROPEA EXPRESSA «LA SEVA EMOCIO DAVANT LES PERSECUCIONS QUE NO RESPECTEN ELS DRETS HUMANS»

A la reunió dels N.E.I. (Unió Internacional dels Demòcrates-Cristians), es discutí la situació espanyola i s'aprovà una enèrgica protesta pels empresonaments i per les violacions dels drets humans. Els N.E.I. demanaren «que els drets reconeguts a la defensa a tots els països democràtics segons els principis de les nacions unides, siguin també respectats a Espanya». El senyor Landabutu, del Partit Nacionalista Basc, assistí a la reunió.

A SUECIA, A NORUEGA, A DINAMARCA I A HOLANDA CONTINUA LA CAMPANYA DE PROTESTA

La majoria dels periòdics dels països nòrdics i de Dinamarca i Holanda han dedicat també els seus editorials a glossar la situació espanyola i a criticar la política de repressió contra els demòcrates. «Arbetaren», comentant les perspectives polítiques, afirma: «L'essencial avui és que les velles i les noves forces democràtiques es posin d'acord per a estructurar una alternativa viable al règim dictatorial i puguin resoldre el problema de la transició d'un règim a un altre, sense una nova guerra civil devastadora».

«Tot sembla indicar — senyala «Aftonbladet», diari de la tarda d'Estocolm, que el règim franquista coneixerà greus dificultats aquest hivern.»

LA FEDERACIO INTERNACIONAL DE DEPORTATS S'ADREÇA A LA O.N.U.

La F.I.D.I., amb assistència de delegacions d'Alemanya, Austria, Bèlgica, Txecoslovàquia, etc., etc., ha acordat adreçar la seva protesta a la O.N.U. i adreça «una salutació fraternal a tots els combatents que lluiten per la defensa de la llibertat i dels Drets de l'Home».

L'espai ens manca per a ressenyar totes les manifestacions, tots els articles, tots els actes de protesta que arreu del món manifesten la gran repulsa de l'opinió internacional. A l'Argentina, a Venezuela, a Colòmbia, a Mèxic — igual que als Estats Units — la premsa americana continua fent-se eco de la protesta i senyalant les grans dificultats del règim franquista incapaç d'afrontar els greus problemes polítics, socials i econòmics que la repressió és incapaç de resoldre i que només pot agreujar.

L'escàndol de l'exportació de capitals

Els nombrosos comentaris de la premsa estrangera: Americana, Alemanya, Suïssa, Francesa, Anglesa provocaren la publicació d'una nota del govern espanyol. Però el rumor públic coneixia ja la situació, els noms dels complicats i l'envergadura de l'afer; quinze mil milions de pessetes.

Diu «Il Messagero» periòdic italià:

«Vers la fi d'any s'han conegut els noms d'importants personalitats financeres i industrials interrogades per la policia i la desaparició del banquer suís, George Laurens Ruyara. Persones ben informades asseguren que hi ha una llista ultra-secreta que conté els noms de 1362 espanyols que tenen dipòsits als bancs suïssos. Entre ells figuren membres de l'alta burocràcia, famílies destacades del règim, personalitats de la finança, de l'industria, del comerç i ministres i secretaris d'Estat.»

«Segons sembla el govern ha invitat aquests personatges a retornar les divises actualment situades a Suïssa. Se'ls faran condicions de canvi privilegiades. La quantitat exportada equival a 280 milions de dòlars. Les reserves de l'Estat espanyol són inferiors actualment a cent milions, i el déficit del comerç exterior continua aquest any.»

Diu «Die Weltwoche» suís:

«Sembla que els medis més afectats per la descoberta de l'evasió de capitals són els immediats al Banc de Bilbao, el Banc de Guipúzcoa, i altres bancs industrials. Es tenen nombrosos índexs que condueixen a Barcelona, Bilbao i altres ciutats del Nord. És indubtable que es tracta de milions de francs suïssos i de dòlars». «Alguns dipositaris ocupen posicions talment importants que

resultaria difícil fer-los retornar aquets dipòsits. Entre ells figura un conegut metge oculista, el qual fent esment dels seus interessos científics i de la concessió insuficient de divises per treballar a l'estranger ha plaçat el règim davant la conveniència d'anular el procés contra ell, car altrament renunciaria a la nacionalitat espanyola... Diu el «Time Magazine», periòdic americà:

«La pràctica de situar diners a l'estranger no és d'avui. El que passa és que el govern espanyol tancava els ulls. Els homes de negocis juraven i perjuraraven que no podien treballar sense capitals a l'estranger, i inclús es dona el cas que varies agències del govern no declaraven els seus capitals a l'exterior. Però l'economia espanyola va cada dia pitjor. El déficit del comerç exterior, durant els nou primers mesos de l'any 1958 fou de més de 263 milions de dòlars. El govern a ofert un canvi especial als que acceptin de retornar els capitals: 57 pessetes per dòlar. Entre els complicats hi hauria homes importantíssims com el Conde Arceche, president del Banc de Bilbao, i com Joan March, un dels homes més rics del món. Hi ha també complicades organitzacions patrocinades per Franco com l'Institut Nacional d'Industria que controla a Espanya des de les línies d'aviació a les fàbriques d'acer...»

Dades per l'història

La cosa comença com a film policia. Un policia d'incògnit es presentà al Banc Suís demanant obrir un compte corrent. El Banc li donà cita per un agent a Barcelona. L'agent bancari fou detingut. Portava una llista amb clau al damunt — però mancaven els noms. Els tenia un notari: el senyor Trias de Bes? El secret notarial no resistí gaire temps davant les amenaces de la policia i sortí la llista sencera: 1.375 noms. Alonso Vega, abans de sotmetre-la al Caudillo, borrà cinc noms: no ens enganyariem gaire si, entre ells, hi supposéssim el de donya Carmen i el de Nicolás Franco. Però en deixà molts de la família: Pilar Franco, Villacerde, entre altres... Els inclosos en la llista foren cridats un darrera l'altre i se'ls prometé el secret si signaven una reconeixença, i moltes pessetes si tornaven els dòlars. March, somrigué: té més diners ell que tot el que s'ha exportat. Mateu es tornà pal·lid, i signà. La Sra. Varela s'indignà, i la Sra. Garcia Valiño gairebé esgarrapà els policies. El general Acedo digué que «eso eran cosas de su señora». Pepe Valls, Gorina, Barraquer, Arruga, Puigvert, Arceche i altres no volen tornar les pessetes si no les tornen els «grossos». I altre Trias de Bes, i un Valls i Tacerner, diuen a qui volen fer-los cas que «hi teniem quatre misèries». I Galinsoga, que si li perdonen escriurà un article. Entretant el secret es va espesçant, i malgrat els esgarips demagògics de la «Vieja Guardia» ni s'ha publicat la llista, ni es publicarà. I Ullastres, cercant dòlars, s'aprimarà una mica més.

LLETRA DE CATALUNYA

(Vé de la pàg. 1.)

Taverner, o el Dr. Barraquer i Arruga — saben perfectament que no han estat sols a estafar les finances de l'Estat franquista. I que entre els posseïdors d'importants comptes-corrents anònims a Suïssa figuren molts altres personatges els noms dels quals — cosa curiosa — circula menys que els dels industrials i burgesos catalans. Hi ha entre ells familiars molts pròxims del Caudillo; figures polítiques del règim i gent lligada amb l'I.N.I.; antics ministres de tota mena; militars i falangistes, membres d'alguns institut religiosos; dirigents bancaris — tot el règim està embolicat en aquest afer. I, això també ho sabem, les banques suïsses refusen de retornar les divises sense l'ordre dels propietaris. I aquests propietaris — almenys els que viuen aci — refusen d'ésser les úniques «víctimes» d'aquesta gegantesca baralla entre gent del mateix «milleu». El medi de bandolers que ja no poden avui amagar les seves mal·fetes. Es tot el règim el que està condemnat i no únicament unes quantes fortunes. I és això el que cal establir.

Uns mots per acabar. Nosaltres forem potser els primers en denunciar aquesta

situació i en dir als burgesos catalans que la dimissió social i política la pagarien cara algun dia. (Vegí's l'ENDAVANT del mes d'Abril del 1958). AVUI repetim el que deïem ahir; i insistim en aquesta afirmació. Cal que tota la llum sigui feta sobre aquest afer, i que TOTS ELS RESPONSABLES siguin coneguts; si això es fa es veurà clarament la responsabilitat total de la dictadura en l'escàndol. Si no es fa, és ben evident que la corrupció i el llatrociní poden continuar fins que el poble digui prou. En ambdós casos, però, el règim està condemnat.

L'ABAT DE MONTSERRAT PREN POSICIO: «SON ELLS QUE HAN DE CANVIAR». — I és en aquesta situació que l'Abat de Montserrat, injustament atacat pel general Acedo en el seu discurs públic de Granollers ha pres posició en nom d'una Església que refusa l'identificació constant dels sentiments religiosos amb els interessos dictatorials dels aprofitadors de la guerra civil. Les paraules de Dom Escarré són mesurades però severes, i tots les hem acollit amb satisfacció i encoratjament. S'han reproduït junt amb els comentaris que han suscitat entre els demòcrates cristians

de Catalunya. És important també subratllar que els corresponsals estrangers s'han interessat molt per aquesta presa de posició cristiana. Saben l'influència que a Venezuela, a Colòmbia, a l'Argentina, tingué l'actitud decidida de l'Església contra els dictadors. Saben també que Dom Escarré ha estat a Roma fa unes setmanes i ha estat ben rebut al Vaticà, on deu mesurar-se el perill de la política d'alguns catòlics — més franquistes que cristians —. És possible que altres bisbes pensin com l'Abat: que l'Església ha de dir sempre la veritat. I que «són ells que han de canviar». Es hora de dir-ho. Es hora de dir les coses clares, i és hora també de disposar-se a realitzar la gran empresa d'assegurar la pau i la convivència dels ciutadans. Arreu de Catalunya avui, a les fàbriques i al cam, a l'universitat, a les presons i a les escoles, a la ciutat i a les comarques, els catalans es disposen a aquesta gran tasca: dir la veritat i exigir un règim que respecti la dignitat de l'home i assegurí la llibertat i el benestar que el treball i la lliure disciplina han de propiciar per tots. Aquesta és la situació del nostre poble al començar l'any.

L'HORA DE CATALUNYA

Per Josep PALLACH

Una freda anàlisi de l'actual situació espanyola ens diria el mateix que ens diu l'apassionat escoltament de les remors cada dia més perceptible, que pugem de la nostra terra. Cptem per la primera i procurem defugir el lirisme. Hi ha símptomes claríssims de la descomposició del règim de dictadura. L'entrada de l'any nou coincideix amb l'escàndol de divises i la desconfiança generalitzada envers la pesseta; amb una situació econòmica, interior i exterior, dolentíssima; amb les amenaces de dimissió d'Ullastres i de l'equip tècnic de l'Opus Del; amb les divisions entre les jerarquies eclesiàstiques i la relativa decisió d'algunes, per a salvaguardar el patrimoni religiós davant els perills d'esfondrament polític; amb l'inquietut dels medis industrials i financers veient l'inauguració del Mercat Comú Europeu que deixarà Espanya completament aïllada de les corrents econòmiques continentals...

Judicis no menys clars ens diuen que Catalunya — com en altres moments de la seva història — afirma cada dia més la seva presència política en l'actual moment hispànic. La unànime reacció ciutadana contra els empresonaments; la ferma decisió de la classe obrera de conquerir un nivell de vida superior a la misèria actual; el braó de les noves generacions, disposades a la lluita...

Si poguéssim mesurar el nivell de consciència política de la península. Catalunya acusaria una alçaria ben definida que ens fa ésser optimistes i gairebé cridar al miracle. Aquesta represa s'explica per les reserves d'energia social que hi ha en el nostre poble, i pel treball pacient i obscur, durant vint anys, d'unes petitíssimes minories que avui veuen recompensats els seus esforços per l'adhesió de les noves promocions.

Ara bé. Amb la mateixa fredor que podríem constatar aquestes realitats, deuriem constatar-ne una altra. Apart el País Basc, on el mateix fenomen es presenta, potser amb caràcters distints però amb conclusions igualment positives, l'afirmació ciutadana no acaba de precisar-se amb la mateixa intensitat a la resta de la península. I — causa o efecte d'això — la presència dels grups polítics, de dreta i d'esquerra, que a Catalunya semblen avançar-se cap a l'escenari d'una història que la dictadura abandonarà aviat, no es percep tampoc amb suficient claredat. Tot això dona una terrible sensació de buit, vist des de Barcelona. I potser la causa essencial de la pervivència de la dictadura sigui que no hi ha a Madrid res a punt per a substituir-la.

Aquestes constatacions, que tant de bo fossin exagerades en el que tenen de desfavorables, tenen clares conseqüències. Es avui un fet que la gent d'Espanya mira cap a Catalunya, està atenta al que passa a Barcelona, sotgen — amb inquietut o amb esperança — el que pensa i diu la gent de Catalunya. Els milions d'explotats del camp o de les ciutats espanyoles saben que és del nostre poble que ha vingut moltes vegades — i que ha de venir de nou — la definitiva empenya que escombrí el règim que ens explota a tots i a tots ens oprimeix. La gent que s'interessa per la política a Espanya saben que el que dirà Catalunya serà fonamental per l'esdevenidor de la península. Inquietut i

esperança; inquiet, uns pocs centenars; esperançats molts milions: heus ací el balanç del segon aspecte de la qüestió.

Tot això ens imposa deures. Un d'ells, el primer, és el d'esforçar-nos en precisar el voler de la gran majoria dels catalans, que no sentim gens incompatible — al contrari — l'afirmació de la nostra personalitat nacional (que qual-sevol canvi a Espanya haurà de reconèixer com a condició primera per sobreviure) i la col·laboració a una comú empresa peninsular, que tingui com a ambició uns clars objectius d'ordre polític, social, econòmic, cultural. Dit d'altra manera: l'Hora de Catalunya és per nosaltres l'hora de la seva reafirmació nacional pròpia, però és també — i les dues coses van lligades — l'hora d'expressar clarament la seva política peninsular que ha de tendir a obrir i consolidar el procés democràtic a Espanya, en el terreny polític i social.

El que diem depassa de molt el simple problema de la forma del règim que succeirà el del general Franco, cosa que no és precisament el que més interessa avui a la majoria del país. La gent s'interessa per qüestions de fons i no únicament de forma, i les qüestions de fons són primordialment socials, econòmiques, culturals. ¿Com augmentar el nivell de vida dels treballadors i de les classes mitges sense inflació? ¿Com augmentar la producció agrària i industrial; com fer la reforma agrària i augmentar ràpidament el benestar dels camperols que abandonen províncies senceres? ¿Com fer compatible la situació econòmica espanyola amb la necessària integració a Europa? ¿Com donar escola als milers d'infants que no en tenen? ¿Com redistribuir la renda? ¿Com donar als homes d'Espanya el gust i l'interès pels afers públics, bo i assegurant democràticament el respecte de les idees polítiques, socials i religioses?

Aquesta serie de preguntes, al nostre entendre, són les realment adequades al moment espanyol. Catalunya, si realment és la seva hora com així ho creiem, ha de saber contestar-les. Ha de dir, per començar que hi ha un problema de l'Estat espanyol i que aquest

és un problema primordial sense la solució del qual no hi haurà solució duradora a cap de les qüestions posades abans. Assistim en realitat avui a Espanya — i no solament a Espanya — a la liquidació d'unes determinades estructures estatals nascudes a l'inici dels temps moderns, que els Austries intentaren imitar dels Borbons, que els Borbons finalment introduïren a la península i que els liberals espanyols volgueren consolidar seguint l'exemple dels jacobins francesos. A França, la transformació es fa amb dolor i amb crisi, però aporta una determinada realització històrica que ja veurem com evolucionarà. A Espanya, la crisi és molt més pregonada i els vint anys de franquisme no fan més que preludejar-ne el terrible trasbals possible, símptoma del més estrepitos fracàs històric d'Europa.

Queda, nua, la terra espanyola, i aquesta obsessionant pregunta: ¿Què és Espanya?, resta — vulguin o no vulguin els deixebles retrassats de les idees polítiques del segle XIX — la primera pregunta que hem de contestar si volem bastir de nou. Per Catalunya, Espanya ha estat sempre un conjunt de pobles diversos, que poden viure agermanats si saben dreçar les estructures polítiques plurinacionals que respectin la diversitat i propiciïn aquesta fraternitat. Una empresa comuna uneix avui aquests pobles: restablir la democràcia, enlairar el nivell de vida moral i material dels homes, que volen viure i treballar en pau. És l'hora que els catalans, al disposar-nos a una acció que va essent definitiva, diguem als que avui ens interroguen o ens sotgen, quina és l'única manera de realitzar aquesta feina comuna i oferim el programa que l'ha de fer possible. Si sabem fer-ho, potser aquest buit que detectàvem al començar l'article s'ompliria depressa per l'incorporació a la vida política de les noves generacions espanyoles herenes de tantes desfetes i desitjoses d'unes victòries que només poden ésser les del treball, les de la fraternitat dels pobles hispànics, les de la col·laboració amb Europa. Justament les victòries que Catalunya s'esforça d'aconseguir des de fa segles.

REPETIM-HO

CAL ACONSEGUIR LA LLIBERTAT DE TOTS ELS EMPRESONATS PER DELICTES POLITICS!

En general, tota la premsa exiliada, catalana, vasca o castellana s'ha fet eco de la gran campanya internacional i de la gran pressió interior en favor dels empresonats. Hem llegit alguns comentaris, però, insistint en què hi ha molts d'altres presos que aquests que han estat motiu de la campanya, ja sigui per la situació social des detinguts, per què són socialistes, o per l'interès de la premsa i del món exterior envers la posició de les noves generacions (els detinguts catalans són gairebé tots joves). Nosaltres també creiem que l'acció internacional contra la repressió franquista ha de comprendre tots els empresonats per delictes polític. Carrasquer, Marco, Vega Alvarez — dotzenes i milers d'empresonats esperen aquesta acció! El nostre deure és realitzar-la. I només podem fer-ho units i amb generositat!

A VENEZUELA

«SOLIDARITAT CATALANA» S'ADREÇA A LA O.N.U.

«Solidaritat Catalana», organització representativa de tots els grups polítics i socials catalans de Venezuela s'ha adreçat al Secretari General de les Nacions Unides, protestant per les detencions i exigint una enquesta de la Comissió dels Drets Humans. Hom sap ja que aquesta mateixa demanda, feta per la Sra. Roosevelt i per un nombrós estol d'escriptors, advocats i sindicalistes americans fou causa de nombrosos comentaris de la premsa americana i fou tramesa personalment a Lequerica pel Secretari General de la O.N.U.

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant : A. IBORRA